

Sa stavom

26.08.2020. 10:24:18 - Ivana Perić

PRETVORBA, PRIVATIZACIJA ILITI UNIŠTENJE JEDNA OD NAJUSPJEŠNIJIH TVORNICA ZADARSKOG KRAJA

Dosjei Adria: Potrošili krivi ljudi

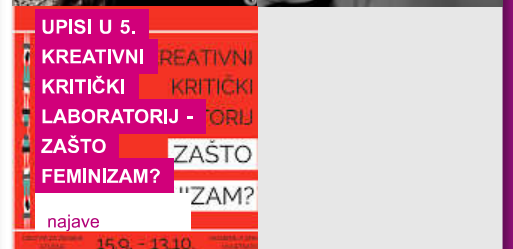
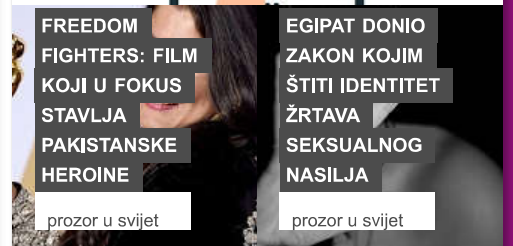

'Nećemo stečaj' na zadarskim ulicama (Foto: Ivana Perić)

Ovo je četvrti u seriji od šest tekstova **'Adrio bella'**, o zadarskoj industriji i prošlosti i sadašnjosti Tvornice za preradu i konzerviranje ribe Adria. Prvi tekst, pod nazivom *'Iza Bagatovog nebodera, kod bivšeg SAS-a'*, koji nudi pregled razvoja zadarske industrije i Zadra kao grada od Drugog svjetskog rata do danas, možete pročitati [ovdje](#). Drugi tekst, pod nazivom *'Nije kriva radnica, što je riba smrdljiva'*, o specifičnostima riboprerađivačke industrije i ženskog rada u tvornicama ribe, pročitajte [ovdje](#). Treći tekst, pod nazivom *'Bolji od Popaja, jači nego Chuck Norris'*, o nastanku i popularnosti maskote Adrijinih Eva proizvoda – morža Šime, te prodaji brenda Eva Podravci, pročitajte [ovdje](#).

Reviziju pretvorbe i privatizacije Adrije Državni ured za reviziju obavio je u razdoblju od prosinca 2003. do ožujka 2004. godine. U [izvešću revizije](#) ocjenjuje se kako je postupak pretvorbe Adrije obavljen u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, ali postupci privatizacije "nisu obavljeni u potpunosti u skladu sa zakonskim odredbama". Između ostalog, u izvešću se ističe kako nema dokumentacije i obrazloženja iz kojih bi se vidjelo na koji način je obavljena procjena vrijednosti poduzeća 1990-ih, te nije moguće provjeriti koja je oprema, koja dugoročna ulaganja, zalihe i kratkoročna potraživanja uključeni u procjenu i jesu li realno procijenjeni. U razdoblju od lipnja 1991. do siječnja 1997. iz imovine Adrije prodano je 17 ribarskih brodova, a dva broda su "ustupljena bez naknade". Pretvorba Adrije u dioničko društvo obavljena je 1996. godine, a zbog neotplaćivanja dionica u propisanom roku, 1997. godine raskinut je ugovor s malim dioničarima. U ratnom razdoblju Adrija je poslovala s gubitkom, ali je u razdoblju od 1997. do 2002. opet ostvarivala dobit.

U razdoblju od lipnja 1997. do svibnja 2000. iz imovine Adrije prodan je poslovni prostor hladnjače Foša, prodavaonica ribe Bili brig, te skladište motora, skladište ribarske opreme i upravna zgrada u Kalima. Od 840 radnica i radnika, koliko je Adrija imala 1991. godine, već 1993. godine broj je pao na 549, a 2001. godine, kad je Adriju kupio Plimex, radnica je bilo 264.

TAGOVI

hrvatska svijet regija politika rodna ravnopravnost nasilje LGBTIQ rad mediji izbori eu ljudska prava feminizam socijalna pravda civilno društvo kultura

Broj zaposlenih u Adriji u periodu od 1991. do 2001. godine (Vizual: Ivana Perić)

Miodrag Lacić i obitelj

Na temelju odluke upravnog odbora Fonda za privatizaciju iz ožujka 2001., Fond je nakon više pokušaja u ožujku 2001. objavio nadmetanje za prodaju većinskog paketa dionica Adrije. Nadmetanjem je navedeno da će Fond "posebno cijeniti spremnost ponuditelja da zadrži sve zatečene zaposlenike najmanje jednu godinu od dana potpisivanja ugovora, spremnost otvaranja novih radnih mjesta, ponudeni program ulaganja u Društvo te ponudeni program podmirjenja obveza Društva prema vjerovnicima". Pristigle su dvije ponude, a odlukom upravnog odbora Fonda iz travnja 2001. izabrana je ponuda društva Plimex d.o.o. Zadar.

Vlasnik Plimexa, trgovačkog lanca autodijelova koji je imao poslovnice po čitavoj Hrvatskoj, bio je Miodrag Lacić, koji je postao i većinski vlasnik i direktor Adrije. Lacić je 2001. godine za 3,2 milijuna kuna kupio 71,9 posto dionica Adrije, a u iduće dvije godine od malih dioničara otkupio je još 10-ak posto dionica. U Adriji je, u predsjedništvu Uprave, bio i Lacićev rođak Neven Lacić. Neven Lacić poznat je i kao jedan od ljudi koji stoje iza [propasti Dalme Zadar](#) 1990-ih, gdje je bio direktor.

Naime, **Dalma d.d. Split** je 1994. godine osnovala trgovačko društvo Dalma – ZD d.o.o. Zadar sa sjedištem na istoj adresi kao i Dalma-Zadar d.d. Zadar. Za direktora novog društva Dalma – ZD d.o.o. Zadar upisan je Neven Lacić, koji je ujedno bio i direktor Dalme-Zadar d.d. Zadar. Dalma d.d. Split je 1995. godine prodala Dalma - ZD d.o.o. Zadar **Franji Pašaliću**, a u trenutku prodaje Dalma – ZD d.o.o. Zadar nije imala nikakvih nekretnina niti ijednog zaposlenika. Kako [navode](#) radnici, nakon kupoprodaje Dalme - ZD d.o.o. Zadar Neven Lacić, direktor oba društva, svu je imovinu Dalma-Zadar d.d. Zadar dao u posjed Dalma - ZD d.o.o. Zadar, a svu robu koja se nalazila u prodajnim prostorima Dalma-Zadar d.d. Zadar, nakon sniženja prodajnih cijena prenio je u Dalma - ZD d.o.o. Zadar (tada već privatno društvo) koja nije do danas plaćena i vodi se knjigovodstveno kao roba na zalih. Radnici su bez znanja i pristanka raspoređeni iz Dalma-Zadar d.d. Zadar u Dalmu - ZD d.o.o. Zadar, zbog čega su se više puta [žalili](#).

Što se Miodraga Lacića tiče, on je, od 1996. kada je ušao u biznis s Plimexom, otvorio [velik broj firmi](#), u kojima je bio većinski vlasnik, direktor ili član uprave (u slučajevima u kojima je Miodrag Lacić bio "samo" član uprave ili osoba ovlaštena za zastupanje, vlasnik tvrtke je uvijek netko drugi iz obitelji Lacić). Od devet firmi u koje je Lacić bio upleten od 1996. godine do danas, većina je u istom statusu kao i Adria – u stečaju. Dvije nisu - WOLF TOURS (ugostiteljstvo, turizam i turistička agencija), osnovana 2016. godine, u kojoj je direktor, te ADRIATIC FARMING (ribarstvo, trgovina i usluge), osnovana 2018. godine, u kojoj je član uprave, a osnivači su najmlađi član obitelji Lacić – Bernard Lacić te tvrtka NORDIC FISH FARMING iz Norveške.

Ako pažljivo proučimo dio [izvješća](#) Državne revizije koji se odnosi na statut Adrije, vidljivo je on više puta i na značajne načine mijenjan – 2005. godine brisan je članak o uvjetima stručne spreme članova Nadzornog odbora, 2007. godine aktivnostima Adrije dodana je djelatnost "građenje, projektiranje i nadzor nad gradnjom", 2008. godine dodani su "mjenjački poslovi", a 2010. godine i "gospodarenje opasnim i neopasnim otpadom". Takvo je širenje djelatnosti zapravo bilo način uvezivanja poslovanja ostalih Lacićevih firmi s Adrijom.

2005. godine Lacić je otpustio 250 radnika i zatvorio Plimex, lanac koji je imao 87 trgovina po cijeloj Hrvatskoj. Početkom 2006. godine Plimex je službeno otišao u [stečaj](#). Prema prijavljenim tražbinama, dugovi Plimexa iznosili su 65 milijuna kuna, a bivši radnici u stečajnom se procesu nisu uspjeli naplatiti. Prije stečaja Lacić je rasprodao dio imovine Plimexa i još jedne svoje firme - DIMO, tekstilnog poduzeća koje je zapošljavalo 70-ak radnika i radnica. Nakon propasti Plimexa u stečaj je otišao i DIMO. Jedan od najvećih vjerovnika bila je upravo Adria.

2011. godine Lacić je uhićen u Zadru, zbog sumnjivog poslovanja između Podravke i Adrije. Uz Lacića je uhićen i tadašnji financijski direktor Adrije i bivši član Uprave Podravke Josip Pavlović, koji se pak u Adriji uredno zaposlio po izlasku iz pritvora zbog umiješanosti u aferu Spice. [Pokazalo se](#) da isplate iz Adrije prema Podravci "nisu obavljane do kraja transparentno", točnije vođene su dvojne poslovne knjige o skladištenju repromaterijala, kalu napravljenom u proizvodnji, na način da se prikazivalo i do 20 posto kala, umjesto uobičajenih pet posto. Lacića i suradnike sumnjičilo se da su zlouporabama oštetili Podravku za 17 milijuna kuna. Podravka i Adria poslovno su surađivale još od 2001. kad je koprivnička tvrtka preuzela distribuciju proizvode Eva ribljih konzervi, a 2006. u potpunosti je [kupila](#) najpoznatiji Adrijin brend Evu.

Velikih problema godinama je bilo s najmom skladišta za ribu u Gaženici, koji je vodila tvrtka Dalmacija-riba i preko koje su se također vodile dvostruke fakture. Jedini osnivač te tvrtke bio je Stanko Lacić, otac Miodraga Lacića, a Miodrag je bio član uprave (tvrtka je 2014. proglasila

aktivizam rod i klasa nasilje prema ženama [rodno uvjetovano nasilje](#) feministkinja [feministkinje](#) [noćni marš](#) [ženska prava](#) [ravnopravnost spolova](#)

STUP SRAMA

Dislike (11)

"Uživajmo u Mijimim hlačicama."

Davor Meštrović o novom spotu Mije Negovetić (Dobro jutro Hrvatska, 28.07.2020.)

Dislike (11)

"Ajmo se mi najprije dogovoriti da je pobačaj u 99,9 posto slučajeva neopravdan".

Nino Raspudić, 24. srpnja 2020., tijekom gostovanja na N1. (Izvor: Index)

IZ DRUGIH MEDIJA

H-alter

Praktična primjena [biodinamičke metode u uzgoju povrća](#) 16:36:01

Vjetroelektrani Senj dozvole bez uključivanja sektora zaštite prirode 15:00:03

Vrijeme i temporalnost u periodu pandemije 11:48:02

Where does the time go? Time and temporality in a pandemic. 11:48:01

Europski tjedan mobilnosti: Besplatno biciklom u vlak prije 1 dan

Što žele Znanstvenici za klimu? prije 1 dan

Virus pod ustavnim ključem prije 1 dan

Pirotehničari poručuju: "Samo nam dajte da vadimo mine!" prije 1 dan

CroL

kulturpunkt.hr

vox feminae

muf

stečaj). Nakon kratkog boravka u istražnom zatvoru, Miodrag Lacić pušten je na slobodu i vratio se poslovima u Adriji, koja je evidentno bila "na putu prema dolje", a radnicama su stalno kasnile plaće.

Sve firme Miodraga Lacića (Vizual: Ivana Perić)

Nakon propasti Adrije, Lacić je aktivan u dvije, već spomenute firme - WOLF TOURS i ADRIATIC FARMING (NORDIC FISH). Riječima jedne radnice – "direktori uvijek dobiju drugu šansu". Vlada je lani donijela odluku o [koncesiji](#) za korištenje pomorskog dobra u svrhu uzgoja kalifornijske pastrve na području Velebitskog kanala, na vremensko razdoblje od 20 godina. Ta je koncesija zanimljiva zato što je dana upravo Lacićevoj NORDIC FISH, i to za dva uzgojna polja, na lokaciji ispred uvale Porat – Lukovo Šugarje i lokaciji Jablanac – ispred uvale Burnjača.

Sličan je projekt Lacić imao [još 2011. kroz Adriju](#), kada je u Velebitskom kanalu ispred Lukova Šugarja počeo izlov kalifornijske pastrve. Adria je tada osnovala tvrtku Jadran riba i registrirala je u Karlobagu, a pastrva se kasnije konzervirala u Zadru u Adriji, da bi na kraju čitav projekt kalifornijske pastrve brzo i neslavno završio. Kako bismo doznali u kojem se smjeru kreće ovaj novi Lacićev projekt, poslali smo upit Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, u želji da doznamo jesu li osigurane sve potrebne lokacijske dozvole, plaća li NORDIC FISH uredno koncesijsku naknadu i jesu li obavljena sva potrebna investicijska ulaganja unutar propisanih rokova. Na višestruke upite iz Ministarstva nam nisu odgovorili do zaključenja ovog teksta.

Badurina, Lisac i đavolje odvjetnik

U dovođenju Adrije u finalnu propast, važno je uz Lacića spomenuti još nekoliko aktera iz završnog, predstečajnog kruga pakla. Nakon svih spomenutih afera, Lacić i Adria su 2012. godine zapali u velike financijske poteškoće (oko 50 milijuna kuna dugova), a vjerovnici Hrvatska poštanska banka i Ministarstvo financija sugerirali su tada Laciću da firmu prepusti u zakup zadarskim "poduzetnicima" **Jadranku Lisici** i **Nevenu Badurini**.

Krajem 2012. godine tvrtka Adria Zadar 1 d.o.o. ušla je u zakup prostora Adrije u Gaženici. Tvrtku su vodili Neven Badurina i Jadranko Lisica. Neven Baudrina bio je tada i vlasnik tvrtke Ostrea, koja se također bavila preradom ribe, locirana u Stankovcima, u zadarskom zaleđu. Brzo je u Adriju Zadar 1 upisan i treći suvlasnik – Goran Šarić iz Zagreba, stručnjak za nekretnine, ali i za stečajevе, o čemu je opsežno [izvještavala](#) novinarka Suzana Bandić za *Zadarski List*. Čitava stvar za Adriju nije slutila na dobro, a ispalo je još gore. Zakupnina od 50 tisuća kuna mjesečno nije se redovito plaćala, radnice su bile "na ničijoj zemlji", a strojevi iz tvorničkog kruga Adrije ukradeni su i odnošeni u Ostreu, gdje se na njima punilo nekad najslavnije Adrijine Eva proizvode (jer je Podravka u međuvremenu potpisala novi ugovor o punjenju Eva proizvoda s Ostream).

Badurinu i Lisicu, kao i njihovog odvjetnika Davora Galetovića, kasnije se osumnjičilo da su iz Adrije protupravno iznijeli i neke druge strojeve vrijedne gotovo dva milijuna kuna. Protiv sve trojice Državnom odvjetništvu su podnesene [kaznene prijave](#) zbog utaje i krivotvorenja službene isprave.

Davor Galetović u čitavu priču uključio najprije kao odvjetnik Lisice i Badurine, a zatim i kao njihov poslovni partner u firmama Ostrea, Adria Stankovci i Srdela d.o.o. Galetović je inače aktivan diljem zemlje, pa je u tom periodu završio i kao jedan od [osumnjičenih u aferi Krašograd](#), u kojoj je, prema sumnji USKOK-a, napuhivanjem cijena zemljišta Grad Zagreb oštećen za 69,2 milijuna kuna. Početkom 2020. ta je optužnica [potvrđena](#) na Županijskom sudu u Zagrebu.

Ovaj "ubojiti" trojac u Adriji se zadržao godinu dana, koliko je trajao ugovor o zakupu, nakon čega se firma vratila u Lacićevo vlasništvo. Lacić je, nakon ponovnog preuzimanja firme, optužio Badurinu, Lisicu i Galetovića da su do kraja uništili Adriju te je protiv njih podnio kaznene prijave zbog krađe strojeva. Požalio se i da dobiva [prijetnje smrću](#). U tom trenutku je preostala samo opcija da se Adriju pokuša spasiti predstečajnom nagodbom. Predstečajna nagodba Adriji je odobrena, ali pod uvjetom da Lacić u godinu dana pronađe partnera koji će u Adriju uložiti barem 40 milijuna kuna gotovine, te preuzme na sebe otplatu kredita u iznosu od oko 42 milijuna kuna. To se nije dogodilo i Adria je početkom 2015. godine proglasila stečaj.

Pogled na dio tvorničkog kruga Adrie danas (Foto: Ivana Perić)

Podravka je dio svog ribljeg asortimana Eva proizvoda nastavila proizvoditi u stankovačkoj Ostrei, a u Ostrei je rad nastavio i dio nekadašnjih Adrijinih radnica. Neven Badurina kasnije je [optužen](#) da je u Ostrei u razdoblju od siječnja 2017. godine do rujna 2018. godine "s ciljem pribavljanja nepripadajuće materijalne koristi u više navrata bez ikakve valjanje osnove sa žiro računa društva podizao i zadržavao za sebe novac društva u ukupnom iznosu od preko 5.700.000,00 kuna, a kako bi knjigovodstveno pravdao isplate tog iznosa fiktivno je prikazivao da je novac položen u blagajnu društva". Zbog sumnji u niz malverzacija s Ostreom i Luna hotelom na Pagu proveo je nekoliko mjeseci u istražnom zatvoru.

Ostrea je potom prodana talijanskoj firmi Fiduciariji Emiliani, da bi 2019. godine proglasila stečaj. Proizvodnju Eva proizvoda za Podravku je, s dijelom Ostreinih radnica i na Ostreinih strojevima, 2018. godine preuzela tvrtka Parma Fish iz Splita, također u talijanskom vlasništvu. "Iako Parma fish nije imala ni jednog zaposlenog, u devetom mjesecu 2018. službeno je započela proizvodnju Podravkinih konzervi Eva. Proizvelo se cca 260.000 komada konzervi, a za proizvodnju su angažirali Ostreine radnike, njih cca 30 i plaćali su ih dnevno 200 kuna na crno. Tek početkom 10. mjeseca te iste radnike zapošljavaju na rok od tri mjeseca, ali uz ucjenu da se odreknu svih zarađenih, a neisplaćenih plaća u Ostrei. Radnici stjerani u kut prihvaćaju i potpisuju takve ugovore vodeći se logikom bolje išta nego ništa. Ostalih četrdesetak radnika ostali su u Ostrei jer ih Talijani u Parmi nisu htjeli. Njihova sudbina je stečaj, a potom Zavod za zapošljavanje", navodi se u [radničkom pismu](#) iz Ostree, objavljenom lani.

U pismu radnica stoji i sljedeće: "Ako se vratimo u ne tako davnu prošlost, prisjetit ćemo se tužne istine kad je Miodrag Lacić, tadašnji direktor i vlasnik zadarske Adrije sramotno prodao poznati brand Eva za sitne pare Podravci, a Podravka nedugo iza toga seli proizvodnju Eve u Ostreu Stankovci, a Adria propada. Priča se ponavlja i sad Podravka seli proizvodnju Eve u Parmu fish Split, a Ostrea ide u stečaj".

"S teškom mukom smo prihvatili da se zadarska kraljica Eva preseli u Stankovce, nikako nismo prihvatili da se preseli u Koprivnicu, a za kratko vrijeme morat ćemo se pomiriti s tužnom činjenicom da zauvijek odseli u Mirnu Rovinj jer tamo je Podravka već preselila veći dio proizvodnje Eva konzervi. Tako će se ugasiti najveća riboprerađivačka industrija u ovom kraju koja se mukom i trudom vrijednih radnica gradila i razvijala 70 godina. Podravka je velika kompanija, ali nije sa srcem kako se reklamira, već u ovom slučaju sasvim obrnuto - jer je pomogla lokalnim moćnicima da naša Eva zauvijek nestane iz Zadra i Zadarske županije. Na kraju ostaje vječno pitanje tko štiti interese radnika i države od nemilosrdne pljačke pojedinaca?", [zaključuju](#) u pismu radnice.

Stečajni upravitelj Bijelić

Tekst privodimo kraju s posljednjim akterom, čovjekom koji vodi stečajni proces u kojem je Adria od 2015. godine. Stečajni upravitelj zove se Dragan Bijelić, a Adria je samo jedan od stečaja koje vodi. Bijelić, između ostalog, radi i kao stečajni upravitelj u slučaju Dalmacija-ribe, tvrtke u vlasništvu Stanka Lacića. Radnice Adrije još su se 2016. godine [žalile](#) da je Bijelić u sukobu interesa. Obratile su se sudu s pitanjem o zakonitosti činjenice da isti stečajni upravitelj vodi stečajne tvrtke koje su u dužničko-vjerovničkim odnosima te tražile ubrzanje postupka stečaja jer od njegovog proglašenja nije bilo nikakvih pomaka niti saznanja kad će radnicama biti isplaćene priznate tražbine.

Od 2016. godine se malo toga promijenilo. Bijelić je ostao stečajni upravitelj i Adrije i Dalmacija-ribe. Kako nam je rekao u razgovoru, ne smatra da je njegov angažman sporan. "Mene je sud imenovao stečajnim upraviteljem, ne vidim to problematičnim. Sutkinja je znala da već vodim stečaj Dalmacija-ribe kad sam preuzeo stečaj Adrije. Ako već želimo pričati o poveznicama između firmi, onda su puno problematičnija prebacivanja strojeva i radnica, sve aktivnosti koje su se događale između Adrije 1, Ostree, itd.", kaže nam Bijelić.

Na prvoj dražbi za imovinu Adrije, održanoj prije četiri godine, cijena ostavštine Adrije bila je postavljena na 89 milijuna kuna, a u međuvremenu je održano [devet bezuspješnih dražbi](#). Sa svakim novim ročištem početna cijena znatno se umanjivala, pa bi na kraju prostrani i vrijedni tvornički krug mogao biti prodan za upola manju cijenu od prvotne. U takvom scenariju, radnice nikad neće dočekati ispunjenje svojih potraživanja.

"Radnička potraživanja su bila 12 milijuna kuna, a umanjena su za dva milijuna kuna, jer je državna agencija radnicama isplatila iznos od tri minimalne plaće po radniku. Nema nažalost nade da će radnička potraživanja biti do kraja ispunjena, jer je sva imovina Adrije pod hipotekom, čime će se nakon prodaje namiriti različiti vjerovnici, banke. Pod hipotekom nisu jedino pokretne, a pokretne su uglavnom zastarjeli i neodržavani strojevi koje nitko ne želi kupiti", zaključuje Bijelić.

Jedno od dvorišta unutar tvorničkog kruga Adrije danas (Foto: Ivana Perić)

Tvornički krug Adrije danas je sablasno prazan, s povremenom trunkom živosti u obližnjem Centru za otkup otpada i praonici tepiha. Zgrade su derutne i zapuštene, na lijepoj kamenoj upravnoj zgradi dio prozora je razbijen. U blizini postrojenja hladnjače trajno je parkiran autobus koji je nekad skupljao radnice po gradu. Na dijelovima dvorišta kod zaključanih skladišta porazbacane su šarene ribarske kašete, do kojih leže pokidane stare ribarske mreže. U pukotinama asfalta niču biljke, iz godine u godinu sve veće. Teško je vjerovati da je ovdje do nedavno radila jedna od najznačajnijih tvornica zadarskog kraja.

*Objavu ovog teksta podržala je Agencija za elektroničke medije, u sklopu potpore za novinarske radove.

Tagovi: [adio bella](#), [adria](#), [dalmacija](#), [hrvatska](#), [industrija](#), [ivana perić](#), [jadranka lisica](#), [miodrag lacić](#), [neven badurina](#), [pretvorbe i privatizacija](#), [propadanje industrije](#), [radnice](#), [radnička prava](#), [stečaj](#), [tranzicija](#), [tuna eva](#), [tvornica](#), [zadar](#)

Tweetaj

Donirajte

Recommend [Sign Up](#) to see what your friends recommend.

Vezani članci:

- 07.09.2020: [Zadnju riječ imaju radnice](#)
- 14.09.2020: [Kako smo živjele i preživjele](#)
- 18.08.2020: [Bolji od Popaja, jači nego Chuck Norris](#)
- 03.08.2020: [Nije kriva radnica, što je riba smrdljiva](#)
- 15.01.2015: [Pokojnici i pokajnici zadarske industrije](#)

Facebook komentari

0 Comments

Sort by

Add a comment...

Facebook Comments Plugin

Kontakt

Libela.org

Nova cesta 4, Zagreb
e-mail: info@libela.org

Donatori

Europska unija, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Grad Zagreb, Agencija za elektroničke medije i Ministarstvo kulture Vlade RH.

Zamolba za donacije

Podršku u obliku financijskih sredstava možete uplatiti na naš račun: HR8824020061100071855 kod Erste & Steiermaerksische banke (primateljice: [CESI](#), Nova cesta 4, 10 000 Zagreb, svrha:

Disclaimer

Tekstovi na portalu ne izražavaju mišljenje i stavove CESI, već isključivo mišljenje i stavove njihovih autora/autorica. Uredništvo zadržava pravo brisanja svih komentara koji